

Tosiologian laitoksen
kehittämispäivä
11.11.2004

Opintojen mitoitus

Konsultti Marianne Mokkalala
Assistentti Jussi-Pekka Joulutorttu

Kehittämispäivän ohjelma

- **09.00 - 09.30**
Konsultti Marianne Mokkalala ja assistentti Jussi-Pekka Joulutorttu esittelevät opetussuunnitelmatyötä ja opintojen mitoitusta Anna Aikaa Ajatella –kirjan mukaan
- **09.30 - 10.30**
Keskustelua opintojen mitoituksesta laitoksen henkilökunnan kesken, katso kohta A. Konsultti ja assistentti seuraavat keskustelua sivusta. Kahvit haetaan huoneeseen keskustelun lomassa.
- **10.30 - 11.00**
Konsultti kertoo mitoitusmallit. Itsenäistä työtä, kurssien mitoitusharjoituksia, katso kohta B. Konsultti ja assistentti kiertävät ja auttavat tarvittaessa.
- **11.00 - 11.30**
Keskustelua kurssien mitoituksesta, mitoitusyössä esiin tulleita ideoita / ongelmia.

***Tosiologian laitoksella on
käytössä tosioakateeminen
keskustelukulttuuri: Kun joku
sanoo jotain, siihen täytyy
mahdollisimman nopeasti esittää
mahdollisimman monta pätevää
vasta-argumenttia!***

**Opintojen mitoitus on
ajan perusteltua varaamista
oppimistyöhön
ja ajan käyttöön
ohjaamista**

**Oppiminen tapahtuu
opiskelijan ajassa.
Opettaja ohjaa opiskelijat
oppimaan valitsemalla sopivan
työmuodon.**

Opintojen mitoitus I

- Ennen mitoittamista on selvitetty kokonaisuus
 - kompetenssit, tavoitteet ja ydinaines
- Mitoitus on opetussuunnitelmatyön tekninen puoli
 - tämä ei kuitenkaan tarkoita, että se olisi helppoa!
- Valtakunnallisia suosituksia ei ole olemassa
 - kaikkien etu on, että mietitään mitoituksen perusteet yhdessä ja mitoitetaan opintojaksot yhdessä.
 - kukin yksikkö päättää itse, miten asia käytännössä toteutetaan

Opintojen mitoitus II

- Tapahtuu keskimääräisen opiskelijan mukaan
 - lahjakkaat pääsevät ”vähemmällä” – osa tekee enemmän
- Avoimuuden lisääminen tärkeää
 - opiskelijat tietävät opintojaksoon vaadittavan työmäärän
 - opiskelijoille pitää kertoa, mihin aikaa on varattu ja kuinka paljon
- Mitoitusmallin käyttöä varten opetusmenetelmät luokitellaan opetusmuotoihin
 - opetuksen tuottajat yhdessä päättävät mitä kertoimia käytetään ja mitä esim. Anna aikaa ajatella -kirjan termeillä tarkoitetaan

Opetusmuodot

Esittävä opetus on tietoa välittävää opetusta, jossa opettaja selostaa, näyttää tai havainnollistaa opittavaa asiaa, ja opiskelijat seuraavat mahdollisesti muistiinpanoja tehden opettajan esitystä

Toiminnallinen opetus edellyttää opiskelijan osallistumista toimintaan muutenkin kuin muistiinpanoja tekemällä (esim. valmentavat ennakkotehtävät, kotitehtävät jne.)

Tehtävöhdjatussa opetuksessa kontaktiopetusta ei ole lainkaan, tai se on hyvin vähäistä ja tilanteenmukaista. Opettaja antaa opiskelijalle tehtävän, jonka jälkeen opiskelija huolehtii sen tekemisestä itsenäisesti ja omavastuisesti.

Kirjallisuuteen perehtyminen

Opiskelija lukee omavastuisesti ja annettujen ohjeiden mukaan kurssin oppisisältöön liittyvää kirjallista materiaalia.

Virtuaaliopetus

Opiskelija suorittaa tehtäviä ja kommunikoi ennen kaikkea kirjoittamalla. Opettaja on läsnä jonkun teknisen välineen kautta.

Mitoituskertoimet opetusmuodoille

(aine- ja perusopinnot)

Esittävä opetus

- Luennot: 1:1 = 2 h
- Harjoitukset: 1:2 = 3 h

Toiminnallinen opetus

- Aktivoivat luennot: 1:2 = 3 h
- Ohjatut harjoitukset: 1:3 = 4 h
- Aktivoiva havainnollistaminen: 1:1 tai 1:2 = 2-3 h
- Ongelmakeskeinen opetus: 1:5 = 6 h
- Seminaarit: 1:2 = 3 h
- Työharjoittelu sovittava erikseen

**Katso
tarkemmin
Anna Aikaa
Ajatella –
kirjasta!**

Tehtävöhdjattu opetus

- kirjallinen tuotos, artefakti, esittävä tuotos, autenttinen tehtävä tms. Esim. 100 sanaa = 1 h

Kirjallisuuteen perehtyminen

- Kirjallisuus oheislukemistona (ei mitoiteta erikseen)
- Kirjallisuus suoritetaan erikseen kirjatentinä (kolme lukemiskertaa: 100 sivua = 20-30 tuntia)
- Kirjallisuudesta vaaditaan erillinen suorite (yksi lukukerta; 100 sivua = 7-10 h + 100 sanaa = 1 h)
- Kirjallisuus hakuteoksen tapaan käytettynä (yksi lukukerta; 100 sivua = 7-10 h)

Virtuaaliopetus

- Samat kertoimet kuin edellä, mutta mitoituksessa huomioidaan myös 8-24h opetusympäristöön tutustumista

Opintojaksojen mitoittaminen

- Opintojaksojen mitoituksen on oltava realistinen
 - tavoitteena on aina ymmärtävä oppiminen
- Mitoittaminen voi perustua:
 - **Kertoimiin** → huonoin vaihtoehto
 - **Intuition** → perinteinen vaihtoehto
 - **Mitoitusoppaaseen** → uusi vaihtoehto
- Mitoituksen olisi perustuttava johonkin *muuhun* kuin vanhaan järjestelmään.
- Korkeakoulu / laitos voi esim. selvittää omien opiskelijoidensa ajankäyttöä.

Muutamia lukuja ECTS-järjestelmästä

- Yksi lukuvuosi on 1600 tuntia eli 60 opintopistettä.
- Kandidaatin tutkinto on 4800 tuntia eli 180 opintopistettä
- Maisterin tutkinto on 3200 tuntia eli 120 opintopistettä
- 1 opintopiste on laskennallisesti 26,67 tuntia
- 1 tunti on laskennallisesti **0,0375** opintopistettä

Draamallinen ryhmäkeskustelu: Tosiologian laitoksen kehittämispäivä

- Tosiologian laitoksen henkilökunnan esittely
- Henkilökuntaa askarruttavia kysymyksiä
- Tosiologian laitoksen kurseja ja ehdotuksia niiden mitoittamiseksi

A: Sinä olet Anni Ananasleivos

- Olet tosiotieteiden metodiikan ja menetelmätuntemuksen lehtori. Olet paikallisen ompeluseuran perustajajäsen ja harrastajanäyttelijä. Sinut on äänestetty viime vuonna laitoksen ”vuoden opettajaksi”.
- Sinua askarruttaa mm. seuraavat seikat:
 - Mietit, miksi opiskelijat kokoajan valittavat kuormituksen tunteesta. Ei sinun aikanasi viitsitty noin valittaa.
 - Pohdit, miksi pitää olla monenlaisia monimutkaisia kaavoja opintojen mitoitukseen, kun opintojakson opettajahan se parhaiten tietää, mihin opiskelijat tarvitsevat aikaa.
 - Olet sitä mieltä, että tosiologian laitoksella ole aikaa tehdä mitoitusta AAA-kirjan mallin mukaan.

B: Opetat kurssia nimeltä Tosiomenetelmät

Kurssiin kuuluu 20 tuntia luentoja ja 20 tuntia harjoituksia.

- Luennoilla sinä puhut suurimman osan ajasta, mutta harjoituksiin opiskelijat tekevät tehtäviä myös ennakkoon.
- Kurssiin kuuluu perinteinen tentti.
- Kirjallisuutta ei ole.
- Luennot ovat esittäviä: yhtä luentotuntia kohti varataan yksi tunti itsenäistä työskentelyä:
 $20 \text{ h} \times 2 = 40 \text{ h}$
- Harjoitukset ovat toiminnallisia: yhtä harjoitustuntia kohti varataan kolme tuntia itsenäistä työskentelyä:
 $20 \text{ h} \times 4 = 80 \text{ h}$
- Tenttiin valmistautumiseen varataan aikaa: $(120 \text{ h} / 40 \text{ h}) \times 8 = 24 \text{ h}$
- Yhteensä kurssille varataan aikaa: 144 h
- Opintopisteinä kurssi on:
 $144 \text{ h} \times 0,0375 = 5,4 \text{ op}$

A: Sinä olet Clarissa Croissant

- Olet kulttuuritosiologian yliassistentti, tosiologian laitoksen opetuksen kehittämistyöryhmän puheenjohtaja ja tosiologian laitoksen kansainvälisyysvastaava. Olet opiskellut tosiologian lisäksi kasvatustieteitä ja korkeakoulupedagogiikkaa.
- Sinua askarruttaa mm. seuraavat seikat:
 - Olet varma, ettei kandidaatin tutkintoon vaadittava sisältö mahdu kolmeen vuoteen.
 - Sinusta opiskelija ei osaa mitään, jos hän opiskelee vain näin vähän aikaa tunteina (1600 h x 5).
 - Olet sitä mieltä, että hallinto on ohjeistanut uudistusta aivan liikaa.

B: Opetat kurssia nimeltä Kulttuurivaihdannaisuus tosiotodellisuudessa.

- Kurssiin kuuluu 10 tuntia keskustelevia luentoja ja kirjallinen tuotos.
- Tuotoksen pituus on 500 sanaa ja siinä pitää käyttää hyväksi yhtä n. 200-sivuista kirjaa.
- Luennot ovat toiminnallisia: yhtä luentotuntia kohti varataan kaksi tuntia itsenäistä työskentelyä: $10 \text{ h} \times 3 = 30 \text{ h}$
- Kirjallisuus mitoitetaan yhden lukukerran mukaisesti (100 sivua = 10 tuntia): 20 h
- Tuotos (100 sanaa = 1 tunti): 5 h
- Yhteensä kurssille varataan aikaa: 55 h
- Opintopisteinä kurssi on:
 $55 \text{ h} \times 0,0375 = 2,0625 \text{ op}$

A: Sinä olet Heikki Hedelmäkori

- Olet metatosiologian assistentti ja tosiologian laitoksen opintoneuvoja. Harrastat DXPH-ohjelmointia ja strategiapelejä.
- Sinua askarruttaa mm. seuraavat seikat:
 - Olet sitä mieltä, että jotain vanhaakin on voitava säilyttää.
 - Olet sitä mieltä, että opetussuunnitelmatyön pitäisi olla jatkuva prosessi. Miksi nyt tehdään kaikki kerralla?
 - Sinusta tutkinonuudistus ei tuo tosiologian laitokselle mitään uutta. Näin on itse asiassa laitoksella aina tehtykin

B: Opetat kurssia nimeltä Metatosiologian perusteet

- Kurssiin kuuluu 30 tuntia luentoja ja suullinen tentti.
- Tenttiin luetaan 100-sivuinen englanninkielinen kirja.
- Lisäksi käytte kurssin aikana tutustumassa kolmeen metakohteeseen.
- Luennot ovat esittäviä: yhtä luentotuntia kohti varataan yksi tunti itsenäistä työskentelyä: $30 \text{ h} \times 2 = 60 \text{ h}$
- Kirjallisuus mitoitetaan kolmen lukukerran mukaisesti (100 sivua = 30 tuntia): 30 h
- Tenttiin valmistautumiseen varataan aikaa: $(90 \text{ h} / 40 \text{ h}) \times 8 = 18 \text{ h}$
- Tutustumiset mitoitetaan aktivoivan havainnollistamisen mukaan: yhtä tuntia kohti varataan yksi tunti itsenäistä työskentelyä (oletetaan, että jokainen tutustumiskäynti kestää 3 tuntia): $9 \text{ h} \times 2 = 18 \text{ h}$
- Yhteensä kurssille varataan aikaa: 126 h
- Opintopisteinä kurssi on:
 $126 \text{ h} \times 0,0375 = 4,725 \text{ op}$

A: Sinä olet Keijo Kermaunelma

- Olet tosiologian laitoksen 3. vuoden opiskelija. Olet 21-vuotias ja viimeistelet parhaillaan graduasi. Et harrasta mitään.
- Sinua askarruttaa mm. seuraavat seikat:
 - Olet sitä mieltä, ettei oppimista voi mitata ajalla.
 - Sinusta ei voida määrittellä, mikä on keskimääräinen opiskelija.
 - Sinusta opintojen mitoituksella pyritään liikaan strukturointiin.

B: Olet käynyt kurssin nimeltä Tosiologia avaruustekniikassa.

- Kurssiin kuuluu 22 tuntia luentoja
- Luentoihin valmistaudutaan aina pienen ennakkotehtävän avulla.
- Kurssi suoritetaan oppimispäiväkirjan avulla
- Päiväkirjan suosituspituus on n. 4 sivua (800 sanaa).
- Luennot ovat toiminnallisia: yhtä luentotuntia kohti varataan kaksi tuntia itsenäistä työskentelyä: $22 \text{ h} \times 3 = 66 \text{ h}$
- Oppimispäiväkirja (100 sanaa = tunti): 8 h
- Yhteensä kurssille varataan aikaa: 74 h
- Opintopisteinä kurssi on: $74 \text{ h} \times 0,0375 = 2,775 \text{ op}$

A: Sinä olet Liisa Laskiaispulla

- Olet psykotosiologian professori, tosiologian laitoksen johtaja. Harrastat syvämerisukellusta, seinäkiipeilyä, aerobicia, joogaa, itämaisia tansseja, kävelyretkiä, käsitöitä sekä lukemista.
- Sinua askarruttaa mm. seuraavat seikat:
 - Sinusta siirtyminen kansainväliseen ECTS-järjestelmään ei ole hyvä idea, koska opintojen sisällöistä päätetään kuitenkin kansallisesti.
 - Sinua mietityttää, minkä pituisia tunnit oikein ovat. Ovatko ne 45 vai 60 minuuttia?
 - Haluat tietää, miksi opintojaksoihin pitää mitoitaa niin paljon itsenäistä työskentelyä, kun opiskelijat eivät kuitenkaan oikeasti tee niin paljon.

B: Opetat kurssia nimeltä Strateginen psykotosiologia

- Kurssiin ei kuulu luentoja, vaan se suoritetaan kirjallisella työllä.
- Työn suosituspituus on 10 sivua (n. 2000 sanaa)
- Työn taustaksi on luettava kaksi n. 200-sivuista kirjaa.
- Töitä käsitellään lopuksi seminaaripäivässä yhteensä noin neljän tunnin ajan.
- Kirjallisuus mitoitetaan yhden lukukerran mukaisesti (100 sivua = 10 tuntia): 40 h
- Tuotos (100 sanaa = 1 tunti): 20 h
- Seminaarissa yhtä kontaktituntia kohti varataan kaksi tuntia itsenäistä työskentelyä: $4 \text{ h} \times 3 = 12 \text{ h}$
- Yhteensä kurssille varataan aikaa: 72 h
- Opintopisteinä kurssi on: $72 \text{ h} \times 0,0375 = 2,7 \text{ op}$

A: Sinä olet Meiju Mansikkaviineri

- Olet psykotosiologian assistentti. Olet valmistunut vuosi sitten tosiologian maisteriksi ja olet ollut opintojen aikana kaksi vuotta vaihdossa (Saksassa ja Englannissa). Olet vasta käynyt ensimmäisessä kansainvälisessä konferenssissäsi.
- Sinua askarruttaa mm. seuraavat seikat
 - Sinusta uudistus vie viimeisenkin ajan opetukselta.
 - Sinun mielestäsi uudistus ei ole osa sinun tehtäväsi, sillä sitä tekevät opintoneuvoja, amanuenssi ja toimistosihteeri.
 - Mielestäsi AAA-kirjan mitoitusmalli ei sovi tosiologiaan, koska tieteenala on *niin täysin erilainen* kuin muut.

B: Opetat kurssia nimeltä International tosiologic

- Kurssiin kuuluu 16 tuntia luentoja.
- Kurssiin kuuluu tentti, jossa saa olla mukana 300 -sivuinen kurssikirja.
- Luennot ovat esittäviä: yhtä luentotuntia kohti varataan yksi tunti itsenäistä työskentelyä:
 $16 \text{ h} \times 2 = 32 \text{ h}$
- Kirjallisuus mitoitetaan kolmen lukukerran mukaisesti (100 sivua = 30 tuntia): 90 h
- Tenttiin valmistautumiseen varataan aikaa:
 $(122 \text{ h} / 40 \text{ h}) \times 8 = 24,4 \text{ h}$
- Yhteensä kurssille varataan aikaa: 146,4 h
- Opintopisteinä kurssi on:
 $146,4 \text{ h} \times 0,0375 = 5,49 \text{ op}$

A: Sinä olet Olli Omenahyve

- Olet tutkija ja jatko-opiskelija. Olet tosiologian laitoksen tutkijatoimikunnan puheenjohtaja sekä tiedekuntaneuvoston jäsen.
- Sinua askarruttaa mm. seuraavat seikat
 - Sinun mielestäsi tosiologia-tieteen korkea taso on uudistuksen myötä vaarassa
 - Sinusta asiasta ei ole olemassa mitään tieteellistä näyttöä.
 - Mielestäsi uudistus vie viimeisenkin ajan tutkimukselta.

B: Opetat kurssia nimeltä Latentti tosiojohtaminen

- Kurssiin kuuluu 24 tuntia luentoja.
- Opiskelijoiden odotetaan valmistautuvan luennoille ennakkotehtävien avulla.
- Erillistä kirjallisuutta ei ole.
- Kurssilla on perinteinen tentti.
- Luennot ovat toiminnallisia: yhtä luentotuntia kohti varataan kaksi tuntia itsenäistä työskentelyä:
 $24 \text{ h} \times 3 = 72 \text{ h}$
- Tenttiin valmistautumiseen varataan aikaa:
 $(72 \text{ h} / 40 \text{ h}) \times 8 = 14,4 \text{ h}$
- Yhteensä kurssille varataan aikaa: 86,4 h
- Opintopisteinä kurssi on:
 $86,4 \text{ h} \times 0,0375 = 3,24 \text{ op}$

A: Sinä olet Pirkko Pähkinäkeksi

- Olet tosiologian laitoksen toimistosihiteeri. Olet kuuden lapsen isoäiti ja olet työskennellyt tosiologian laitoksella jo 30 vuotta.
- Sinua askarruttaa mm. seuraavat seikat
 - Sinusta mitoitusta on jo tosiologian laitoksella kokeiltu (20 vuotta sitten) eikä se silloinkaan toiminut
 - Mielestäsi opintojen mitoitus ei kuulu perustehtäviisi.
 - Sinusta asia olisi kyllä tärkeä, mutta se vaatisi erillisen rahoituksen

B: Olet ollut mukana kurssilla nimeltä Tosiologia työelämässä.

- Kurssiin kuuluu kahden tunnin aloitusluento sekä n. 15 tuntia työskentelyä laitoksen uudessa virtuaaliympäristössä.
- Kurssilla käytetään jatkuvaa arviointia.
- Luennot ovat toiminnallisia: yhtä luentotuntia kohti varataan kaksi tuntia itsenäistä työskentelyä:
 $2 \text{ h} \times 3 = 6 \text{ h}$
- Virtuaalityöskentely voidaan sisällön perusteella mitoitaa esim. toiminnallisten harjoitusten mukaan: $15 \text{ h} \times 4 = 60 \text{ h}$
- Lisäksi virtuaaliympäristöön tutustumiseen varataan aikaa: 8 h
- Yhteensä kurssille varataan aikaa: 74 h
- Opintopisteinä kurssi on:
 $74 \text{ h} \times 0,0375 = 2,775 \text{ op}$

A: Sinä olet Sampo Suklaapiirakka

- Olet sosiotosiologian professori ja tosiologian laitoksen varajohtaja. Olet paikallisen miesten kulttuuriklubin hallituksen varajäsen.
- Sinua askarruttaa mm. seuraavat seikat:
 - Mielestäsi tosiologian laitoksen nykykäytäntö toimii ilmeisesti aivan hyvin.
 - Sinusta hallinnosta ei ole tullut riittävän tarkkoja ohjeita.
 - Olet sitä mieltä, että asia täytyy hoitaa jossakin vaiheessa (odotellaan nyt vielä, ja katsotaan mitä muut tekevät).

B: Opetat kurssia nimeltä Tosiologian sosiaalinen ulottuvuus

- Kurssiin kuuluu 25 tuntia harjoituksia.
- Harjoitusten välillä opiskelijoiden oletetaan osallistuvan keskusteluun tutussa virtuaaliympäristössä.
- Kurssilla käytetään jatkuvaa arviointia.
- Harjoitukset ovat esittäviä: yhtä harjoitustuntia kohti varataan kaksi tuntia itsenäistä työskentelyä: $25 \text{ h} \times 3 = 75 \text{ h}$
- Virtuaalityöskentely voidaan sisällön perusteella mitoittaa esim. toiminnallisten harjoitusten mukaan (oletetaan, että virtuaalikeskustelua vaaditaan 2 h viikossa viiden viikon ajan): $10 \text{ h} \times 4 = 40 \text{ h}$
- Virtuaaliympäristöön tutustumiseen ei tarvitse varata aikaa, koska se on jo ennestään tuttu opiskelijoille
- Yhteensä kurssille varataan aikaa: 115 h
- Opintopisteinä kurssi on:
 $115 \text{ h} \times 0,0375 = 4,3125 \text{ op}$

A: Sinä olet Terhi Tiikerikakku

- Olet tosiologian laitoksen 9. vuoden opiskelija. Olet kahden lapsen yksinhuoltajaäiti ja olet töissä asiantuntijatehtävissä Tositutkimus Oy:ssä.
- Sinua askarruttaa mm. seuraavat seikat:
 - Sinusta opintojen mitoitus on tyypillistä kasvatustieteilijöiden puhetta, jolla ei ole mitään tekemistä tosiologian laitoksen arkielämän kanssa.
 - Olet varma siitä, että kahden vuoden päästä ministeriössä keksitään kuitenkin taas jotain uutta.
 - Sinua askarruttaa, mihin oppimistuloksiin tällä mitoituksella muka pyritään, minimiin vai täydelliseen?

B: Olet käynyt kurssin nimeltä Metatosiologian suuntauksia

- Kurssiin kuuluu 20 tuntia luentoja.
- Opetusmenetelmänä käytetään ongelmakeskeistä opetusta.
- Kurssilla käytetään jatkuvaa arviointia.
- Opetusmenetelmänä käytetään ongelmakeskeistä opetusta, jolloin yhtä luentotuntia kohti varataan viisi tuntia itsenäistä työskentelyä:
 $20 \text{ h} \times 6 = 120 \text{ h}$
- Yhteensä kurssille varataan aikaa: 120 h
- Opintopisteinä kurssi on:
 $120 \text{ h} \times 0,0375 = 4,5 \text{ op}$

A: Sinä olet Ville Vadelmakierre

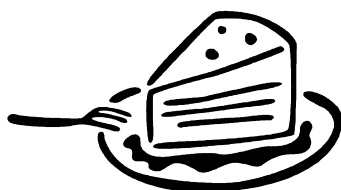
- Olet tosiologian laitoksen amanuenssi. Aloitit työsi viime kuussa. Aiemmin toimit ylioppilaskunnan pääsihteerinä. Kuuntelet hevimusiikkia ja soitat autotallibändissä.
- Sinua askarruttaa mm. seuraavat seikat
 - Sinusta opintoviikkojärjestelmä oli loppujen lopuksi ihan tasapuolinen.
 - Sinun mielestäsi opetusmenetelmillä ei juurikaan voida vaikuttaa oppimiseen.
 - Olet sitä mieltä, että osaamisen kehittyminen on opiskelijan omalla vastuulla, ei laitoksen.

B: Opetat kurssia nimeltä Tosiologian seminaari

- Kurssiin kuuluu 20 tuntia seminaariopetusta sekä kirjallinen työ (noin 3000 sanaa).
- Kirjallisuutta kurssilla luetaan keskimäärin 400 sivua.
- Seminaariopetuksessa yhtä kontaktituntia kohti varataan kaksi tuntia itsenäistä työskentelyä:
 $20 \text{ h} \times 3 = 60 \text{ h}$
- Kirjallisuus mitoitetaan yhden lukukerran mukaisesti (100 sivua = 10 tuntia): 40 h
- Kirjallinen työ (100 sanaa = 1 tunti): 30 h
- Yhteensä kurssille varataan aikaa: 130 h
- Opintopisteinä kurssi on:
 $130 \text{ h} \times 0,0375 = 4,875 \text{ op}$

**Huomioi: Edellä olevat esimerkit
olivat monella tavalla yksinkertaistavia**

- Kaikkien kurssien oletettiin kuuluvan perus- tai aineopintoihin
- Oikeasti luettavan kirjallisuuden vaikeustaso ja kieli vaikuttavat mitoitukseen
- Normaalisti opintopisteet ovat kokonaislukuja
- On hyvä muistaa, että suullinen tentti ja avoin tentti (=materiaali saa olla tentissä mukana) mitoitetaan samalla tavalla kuin perinteinen tentti.

Kiitokset kaikille osallistujille!

Lisätietoja:

marianne.isola@oulu.fi

www.w5w.fi